

Arkivsak-dok. 25/02269-26
Saksbehandler Hilde Synnøve Lind

Saksgang
Formannskapet 2023 - 2027

Møtedato
26.03.2026

Sak nr.
47/26

Evaluering av prosess for handlingsplan og budsjett

Innstillingssak.

Medsaksbehandlere:

Kommunedirektørens innstilling:

Evaluering av ny prosess for utarbeidelse av handlingsplan tas til orientering.

Vedlegg:

Sammendrag:

Fram til 2025 ble det lagt fram et utkast til handlingsplan til bystyret i møtet i juni. Fra 2025 ble det isteden lagt fram en drifts- og investeringsanalyse til juni-møtet.

Kommunedirektøren har hatt en gjennomgang for å evaluere administrasjonens opplevelse av ny prosess. I tillegg er det sendt ut en spørreundersøkelse til politisk nivå. Svarprosenten er for lav til at det kan legges særlig vekt på undersøkelsen, men svarene som er kommet tyder på at de folkevalgte i hovedsak er fornøyd med omleggingen.

Etter kommunedirektørens syn gir den nye prosessen et godt grunnlag for overordnede prioriteringer når analyse legges fram i juni og handlingselementene i handlingsplan med budsjett i desember.

For å få en best mulig utnyttelse av administrative ressurser og god oppfølging til det politiske nivået vil det være en fordel om bystyret i større grad varsler utredningsoppdrag allerede i junimøtet. Dette vil gi administrasjonen mulighet til å starte opp arbeid med eventuelle utredninger på et tidligere tidspunkt, eventuelt forberede disse.

Utredning:

God økonomiplanlegging er en forutsetning for å kunne gjøre politiske prioriteringer og fordele ressurser best mulig. Prosessen med handlingsplan, økonomiplan og årsbudsjett er omfattende, men nødvendig for å gi et godt grunnlag for politiske prioriteringer og et best mulig tjenestetilbud. Den langsiktige planleggingen skal bidra til fremtidig handlingsrom, og til å styre kommunens tjenester i takt med endringer i behov, befolkning og bosettingsmønstre.

Fram til 2025 ble det lagt fram et utkast til handlingsplan til bystyret i møtet i juni. Intensjonen med en slik sak var blant annet at bystyret skulle ha en mulighet til å uttrykke politiske prioriteringer i forkant av at kommunedirektørens forslag til handlingsplan med budsjett ble lagt fram på høsten.

Formannskapet behandlet i møte 27. mars 2025 sak om prosess for handlingsplan og budsjett. Det ble fattet følgende vedtak:

- Sarpsborg kommune legger om prosess for handlingsplan med årsbudsjett. Omlegging av prosess gjelder fra handlingsplanperioden 2026 – 2029.
- Det legges fram en drifts- og investeringsanalyse på våren, med bystyrebehandling i juni. Handlingsplan med årsbudsjett legges fram på høsten, med bystyrebehandling i desember.
- Det fremmes sak til formannskapet i januar/februar 2026 med en evaluering av den nye ordningen

Det som legges fram i denne sak er en evaluering av ny prosess.

Analysen skal skape en sammenheng mellom årsberetning, kommunens øvrige planer og handlingsplan med årsbudsjett for kommende periode. I dokumentet skal effekter og konsekvenser av endrede rammevilkår for kommunen, befolknings- og demografiutvikling med mer belyses. På et overordnet nivå skal analysen trekke opp de store linjene for utviklingen i kommunens økonomi, og gi retning for det påfølgende årets årsbudsjett, økonomi- og handlingsplan. Drifts- og investeringsanalysen skal belyse strategiske prioriteringer, og prioriteringene skal innarbeides i kommende økonomiplan.

Handlingsplanen legges fram på høsten og inneholder alle handlingselementene.

Handlingselementene er:

- Oppdrag
- Økonomiplantiltak
- Investeringer
- Klimatiltak

Ett av målene med endringen er at analysen som legges fram på våren skal være et grunnlag for prioriteringer. Videre skal analysen gi innsikt i hvilke tiltak som da vil være nødvendig.

Handlingselementene som legges fram i desember skal være innenfor de prioriterte områdene.

Kommunedirektøren har hatt en gjennomgang for å evaluere administrasjonens opplevelse av ny prosess. Det er også sendt ut en spørreundersøkelse til formannskapet, gruppeledere og utvalgsledere. Undersøkelsen ble sendt til 17 respondenter, og det er mottatt 5 svar. Svarprosenten anses å være for lav til å utgjøre et representativt utvalg, og svarene vurderes ikke inn i evalueringen. Det som er innkommet av svar tyder på at politikerne i hovedsak er fornøyd med omlegging av prosess.

Evalueringen ble delt inn i følgende områder:

- Overordnet forståelse og forankring
- Beslutningsgrunnlag for framtidige prioriteringer og utfordringer
- Ivaretagelse av politikernes rolle som beslutningstakere
- Samhandling og dialog
- Helhetsvurdering

Kommunedirektøren opplever at den nye prosessen gir et godt grunnlag for overordnede prioriteringer når analysen legges fram i juni og handlingselementene i handlingsplan med budsjett i desember. Kommunedirektøren vil arbeide med å videreutvikle analysen og ha en dialog med det politiske nivå.

Ved behandling av handlingsplanen 2026 – 2029 ble det vedtatt mange verbalvedtak i bystyret møte i desember, som i hovedsak er nye utredningsoppdrag. For å få en best mulig utnyttelse av administrative ressurser og god oppfølging til det politiske nivået vil det være en fordel at en større del av utredningsoppdragene varsles allerede i junimøtet. Det vil gi administrasjonen mulighet til å komme i gang med eventuelle utredninger på et tidligere tidspunkt, eventuelt forberede disse.

Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse:

Økonomi:

Ingen konsekvenser.

Miljø:

Ingen konsekvenser.

Folkehelse:

Ingen konsekvenser.